

Ledelseskommentar til årsregnskapet for 2016

Formål

Klima- og miljødepartementet (KLD) er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det fremgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

KLD har hovedansvaret for å ivareta helheten i regjeringens klima- og miljøpolitikk, noe som blant annet innebærer oppfølging av de nasjonale målene på klima- og miljøområdet.

KLD ivaretar helheten i regjeringens klima- og miljøpolitikk og har ansvaret for å forvalte virkemidler som skal sikre bærekraftig bruk og vern av biologisk mangfold, stimulere til økt friluftsliv, hindre spredning av helse- og miljøfarlige kjemikalier, avfall og gjenvinning, og forvaltning av kulturminner og kulturmiljøer. KLD har også ansvaret for virkemidler for å forebygge klimaendringer, internasjonale klimaavtaler og annet internasjonalt miljøsamarbeid. KLD har ansvaret for fire underliggende etater.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten og rundskriv R-115 fra Finansdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Klima- og miljødepartementets bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold.

I 2016 disponerte KLD 2 731,25 mill. kroner, og mottok belastningsfullmakter for til sammen 47,85 mill. kroner. Totalt disponibel ramme for departementet var 2 779,1 mill. kroner, jf. bevilgningsrapporten og note A. I 2016 disponerte KLD på kap. 1400 post 01 *Driftsutgifter* i alt 223,74 mill. kroner inkl. en overføring fra 2015 på 4,28 mill. kroner. Driftsutgiftene beløp seg til 217,41 mill. kroner. Når det tas hensyn til belastningsfullmakter gitt til andre, samt merinntekter, har departementet samlet et mindreforbruk på 110,19 mill. kroner som søkes overført til 2017, jf. note B.

Utbetalingene til lønn og sosiale kostnader beløp seg til 181,31 mill. kroner, hvorav lønn utgjør 158,74 mill. kroner, jf. note 2.

KLDs største budsjettkapittel i 2016 er kap. 1482 *Internasjonale klima- og utviklingstiltak*. Lønns- og driftsutgifter på kap. 1482 post 01 beløp seg til 94,9 mill. kroner, fordelt på KLD, Norad og UD v/ ambassadene. I tilskuddsmidler fra kap. 1482 post 73 ble det til sammen utbetalt 2 551,8 mill. kroner. Av disse ble 313,2 mill. kroner utbetalt fra KLD, 945,5 mill. kroner fra Norad og 1 293,1 mill. kroner fra ambassadene med belastningsfullmakter fra KLD.

Lønn og husleie utgjør ca. 59 % av driftsutgiftene.

I 2016 har KLD utbetalt 1 192,8 mill. kroner i tilskudd, hvorav 476,8 mill. kroner var overføringer til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter, 162,2 mill. kroner var tilskudd til ikke-finansielle foretak, og 414,8 mill. kroner var tilskudd til utlandet. Av disse var som vist over 313,2 mill. kroner fra kap. 1482. Rundt en tredel av disse midlene gikk til Colombia for verifiserte reduserte utslipp av CO₂ fra skog. Midlene er en del av bistandsbudsjettet. Kjøp av klimavoter beløp seg til 88,0 mill. kroner i 2016.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Klima- og miljødepartementet. Revisjonsberetningen vil bli publisert på departementets hjemmesider såsnart regnskapet er godkjent av Riksrevisjonen.

Oslo, 15. mars 2017

Tom Rådahl

departementsråd

Klima- og miljødepartementet

Prinsippnote for årsregnskapet 2016

Årsregnskap for Klima- og miljødepartementet (KLD) er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og tilleggskrav fastsatt av oss selv.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomhetene er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger som KLD står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som KLD har rapportert til statsregnskapet. De stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som KLD har fullmakt til å disponere. Kolonnen "Samlet tildeling" viser hva KLD har fått stilt til disposisjon for hver statskonto (kapittel/post). Dette inkluderer også kap. 1482 post 73, der KLD disponerer noen av midlene, men hvor hoveddelen av budsjettbevilgningen er delegert til NORAD. Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser som KLD står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i bevilgningsoppstillingens kolonne for "Regnskap".

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen "Samlet tildeling", men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet av KLD selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av den virksomhet som har mottatt belastningsfullmaktene, og vises derfor ikke i kolonnen for "Regnskap". De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsrapporteringen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall som KLD har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. KLD har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2016

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merutgift (-) og mindretgift
1400	Klima- og miljødepartementet	01	Driftsutgifter	A, B	223 744 000	217 405 691	6 338 309
1400	Klima- og miljødepartementet	21	Spesielle driftsutgifter	A, B	20 609 000	15 139 645	5 469 355
1400	Klima- og miljødepartementet	65	Områdesatsing i byer, <i>kan overføres</i>	A, B	10 290 000	10 290 000	0
1400	Klima- og miljødepartementet	70	Frivillige miljøorganisasjoner og almennyttige miljøstiftelser	A	59 233 000	59 075 348	157 652
1400	Klima- og miljødepartementet	71	Internasjonale organisasjoner	A	68 709 000	68 361 630	347 370
1400	Klima- og miljødepartementet	74	Tilskudd til AMAP, <i>kan overføres</i>	A	4 116 000	4 116 000	0
1400	Klima- og miljødepartementet	76	Støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, <i>kan overføres</i>	A, B	53 537 000	49 410 274	4 126 726
1400	Klima- og miljødepartementet	79	Tilskudd til kulturminneforvaltning	A	11 180 000	11 141 361	38 639
1410	Miljøforskning og miljøovervåking	21	Miljøovervåking og miljødata	A, B	7 629 000	21 274	7 607 726
1410	Miljøforskning og miljøovervåking	50	Basisbevilgninger til miljøforskning	A	184 844 000	184 844 000	0
1410	Miljøforskning og miljøovervåking	51	Forskningsprogram m.m.	A	196 973 000	196 973 000	0
1410	Miljøforskning og miljøovervåking	53	Internasjonalt samarbeid om miljøforskning	A	6 705 000	6 705 000	0
1410	Miljøforskning og miljøovervåking	70	Nasjonale oppgaver ved miljøforskning	A	47 170 000	47 170 000	0
1410	Miljøforskning og miljøovervåking	72	Tilskudd til Genak - Senter for biosikkerhet	A	11 900 000	11 900 000	0
1410	Miljøforskning og miljøovervåking	73	Infrastrukturtiltak til miljøinstituttene	A	9 433 000	9 433 000	0
1420	Miljødirektoratet	21	Spesielle driftsutgifter	9	0	180 846	-180 846
1420	Miljødirektoratet	32	Statlige erverv, fylkesvise verneplaner, <i>kan overføres</i>	9	0	525	-525
1420	Miljødirektoratet	35	Statlige erverv, skogvern, <i>kan overføres</i>	9	0	34 125	-34 125
1422	Miljøvennlig skipsfart	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under postene 60 og 70</i>	9	0	298 064	-298 064
1422	Miljøvennlig skipsfart	60	Tilskudd til kommuner og fylkeskommuner, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70</i>	A, B, 9	20 000 000	0	20 000 000
1422	Miljøvennlig skipsfart	70	Tilskudd til private, <i>kan nyttes under postene 21 og 60</i>	A	44 000 000	44 000 000	0
1432	Norsk kulturminnefond	50	Tild disposisjon for kulturminnetiltak	A, 9	87 094 000	87 094 000	0
1474	Fram-Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	50	Tilskudd til statlige mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	A, B	24 105 000	25 574 090	-1 469 090
1474	Fram-Nordområdesenter for klima- og miljøforskning	70	Tilskudd til private mottakere, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	A, B	28 007 000	26 499 618	1 507 382
1481	Klimakvoter	01	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	A, B	13 155 000	3 064 446	10 090 554
1481	Klimakvoter	22	Kvotekjøp, generell ordning, <i>kan overføres</i>	A, B	178 000 000	103 213 408	74 786 592
1481	Klimakvoter	23	Kvotekjøp, statsansattes flyreiser, <i>kan overføres</i>	A, B	1 362 000	290 008	1 071 992
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak	01	Driftsutgifter	A, B	73 614 000	44 038 659	29 575 341
1482	Internasjonale klima- og utviklingstiltak	73	Klima- og skogsatsingen, <i>kan overføres</i>	A, B	1 345 844 000	314 502 875	1 031 341 125
<i>Sum utgiftsført på egne kapitler</i>					2 731 253 000	1 540 776 887	1 190 476 113
0021	Statsrådet	01	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>		1 850 000	1 916 356	-66 356
0118	Nordområdetiltak (Bel. fullm. Fra U D)	01	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70 og 71</i>		11 100 000	9 152 280	1 947 720
0118	Nordområdetiltak (Bel. fullm. Fra U D)	70	Nordområdetiltak og prosjektsamarbeid med Russland, <i>kan overføres, kan nyttes under post 01</i>		20 900 000	22 847 720	-1 947 720
0164	Fred, forsoning og demokrati (Bel. fullm. Fra U D)	73	Andre ODA-godkjente OSSE-land, <i>kan overføres</i>		14 000 000	13 966 730	33 270
1633	Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter		0	32 992 693	
<i>Sum utgiftsført i KLD</i>					2 779 103 000	1 621 652 666	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2016	Merinntekt (-) og mindreinntekt
4400	Klima- og miljødepartementet	02	Diverse inntekter		407 000	307 464	99 536
4400	Klima- og miljødepartementet	03	Refusjon fra Utenriksdepartementet	7	1 673 000	2 171 849	-498 849
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse		0	307 912	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift		0	22 044 871	
<i>Sum inntektsført</i>					2 080 000	24 832 095	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						1 596 820 571	
Kapitalkontoer							
60076701	Norges Bank KK /innbetalinger					14 623 334	
60076702	Norges Bank KK /utbetalinger					-1 619 388 789	
714401	Endring i mellomværende med statskassen					7 944 883	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)							
					31.12.2016	31.12.2015	Endring
714401	Mellomværende med statskassen				-12 356 872	-20 301 756	7 944 883

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter, men er redusert med bevilgninger gitti tildelingsbrevene, jf. anvisning fra DFO. Se notene A og B for nærmere forklaring.

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter					
Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Gitt i tildelingsbrev	Mottakende virksomhet	Samlet tildeling
1400.01	4 279 000	219 465 000			223 744 000
1400.21	77 000	45 732 000	25 200 000	Miljødirektoratet	20 609 000
1400.65		10 290 000			10 290 000
1400.70		59 233 000			59 233 000
1400.71		68 709 000			68 709 000
1400.74		4 116 000			4 116 000
1400.76	4 482 000	53 805 000	4 750 000	Miljødirektoratet	53 537 000
1400.79		17 480 000	6 300 000	Miljødirektoratet	11 180 000
1410.21	2 666 000	221 713 000	216 750 000	Miljødirektoratet Norsk Polarinstitutt Riksantikvaren	7 629 000
1410.50		184 844 000			184 844 000
1410.51		196 973 000			196 973 000
1410.53		6 705 000			6 705 000
1410.70		47 170 000			47 170 000
1410.72		11 900 000			11 900 000
1410.73		9 433 000			9 433 000
1422.60		20 000 000			20 000 000
1422.70		44 000 000			44 000 000
1432.50		87 094 000			87 094 000
1474.50		24 105 000			24 105 000
1474.70	7 000	28 000 000			28 007 000
1481.01	9 245 000	3 910 000			13 155 000
1481.22		178 000 000			178 000 000
1481.23	1 072 000	290 000			1 362 000
1482.01	4 511 000	94 625 000	25 522 000	NORAD	73 614 000
1482.73	9 246 000	2 673 598 000	1 337 000 000	NORAD	1 345 844 000
SUM	35 585 000	4 311 190 000	1 615 522 000		2 731 253 000

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter(-)	Merutgift(-) mindretgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindrinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
1400.01		6 338 309	-965 526	5 372 783	-99 536			5 273 247	5 273 247	5 273 247
1400.21		5 469 355	-30 275 370	-24 806 015				0	0	0
1400.76	"kan overføres"	4 126 726	-6 718 410	-2 591 684				0	0	0
1410.21		7 607 726	-220 622 008	-213 014 282				0	0	0
1422.60	"kan overføres, kan nyttes under postene 21 og 70"	20 000 000		20 000 000				20 000 000	20 000 000	20 000 000
1474.50	"kan ovf., kan nyttes u. postene 01 og 70"	-1 469 090		-1 469 090				0	Ikke aktuell	
1474.70	"kan ovf., kan nyttes u. postene 01 og 50"	1 507 382		1 507 382			-1 469 090	38 292	38 292	38 292
1481.01	"kan overføres"	10 090 554		10 090 554				10 090 554	10 090 554	10 090 554
1481.22	"kan overføres"	74 786 592		74 786 592				74 786 592	74 786 592	74 786 592
1481.23	"kan overføres"	1 071 992		1 071 992				1 071 992	14 500	0 1)
1482.01		29 575 341	-50 905 972	-21 330 631				0	0	0
1482.73	"kan overføres"	1 031 341 125	-2 238 602 884	-1 207 261 759				0	0	0
Sum		1 190 446 012	-2 548 090 170	-1 357 644 158	-99 536		-1 469 090	111 260 676	110 203 185	110 188 685 2)

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

1) Gitt dagens metode for beregning av utgiftene på denne posten er det ikke behov for å overføre ubrukt beløp

2) Mulig overførbart beløp på departementets hånd er 110,188 mill. kroner.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte belastningsfullmakter e

Klima- og miljødepartementet har mottatt følgende belastningsfullmakter:

- Kap. 0021 post 01 fra Statsministerens kontor, 1,85 mill. kroner. Fullmakten er belastet med 1,916 mill. krone..
- Kap. 0118 post 01 fra Utenriksdepartementet, 11,1 mill. kroner. Av fullmakten er 9,152 mill. kroner benyttet.
- Kap. 0118 post 70 fra Utenriksdepartementet, 20,9 mill. kroner. Fullmakten er belastet med 22,848 mill. kroner.
- Kap. 0164 post 73 fra Utenriksdepartementet, 14 mill. kroner. Av fullmakten er 13,967 mill. kroner benyttet.

Avgitte belastningsfullmakter og tildelinger (utgiftsført av andre)

Klima- og miljødirektoratet (KLD) gir gjennom året et stort antall tildelinger til andre departementer og underliggende virksomheter. En god del av KLD's tildelinger til Miljødirektoratet blir gitt videre til Fylkesmannsembetene. Disse tildelingene ser ikke KLD. Vi kommenterer de øvrige tildelingene/belastningsfullmaktene:

- På kap. 1400 post 01 er gitt tildeling til Mattilsynet (bel.fullm.), Miljødirektoratet (suppl. tild.brev) og Riksantikvaren, som har belastet tilsammen 0,966 mill kroner
- På kap. 1400 post 21 er gitt tildeling til DIFI, Miljødirektoratet (tild.brev) og gjennom det11 fylkesmannsembeter samt Norges vassdrags- og energidirektorat, fylkesmannen i Troms (bel.fullm.), Landbruks- og matdepartementet (bel.fullm.) og Sjøfartsdirektoratet, (bel.fullm.) som har belastet tilsammen 30,275 mill. kroner
  - Kap. 1400 post 62 er tildelt Miljødirektoratet (tild.brev) i sin helhet, som har belastet 3,323 mill. kroner
- På kap. 1400 post 71 er gitt tildeling til Miljødirektoratet, som har belastet 0,2mill. kroner
- På kap. 1400 post 76 er gitt tildeling til Miljødirektoratet (tild.brev) og gjennom det Fylkesmannen i Troms, Kommunal- og moderniseringsdepartementet (bel.fullm.) , som har belastet tilsammen 6,718 mill. kroner
- På kap. 1400 post 79 er gitt tildeling til Miljødirektoratet (tild.brev), som har belastet 6,3 mill. kroner
- På kap. 1410 post 21 er gitt tildeling til Miljødirektoratet (tild.brev) og gjennom det17 fylkesmannsembeter, Norsk Polarinstittut (tild.brev), Riksantikvaren (tild.brev/bel.fullm.), Statens kartverk (bel.fullm.)og Statens strålevern, som har belastet tilsammen 220,622 mill. kroner
  - Kap. 1410 post 54 er tildelt Miljødirektoratet (tild.brev) i sin helhet, som har belastet 29,971 mill. kroner
- På kap. 1410 post 70 er gitt tildeling til Miljødirektoratet, som har belastet 0,2 mill. kroner
- På kap. 1422 post 21 er gitt tildeling til Sjøfartsdirektoratet (tild.brev), som har belastet 5,828 mill. kroner
  - Kap. 1423 post 01 er tildelt Statens strålevern i sin helhet (tild.brev fra HOD), som har belastet 14,283 mill. kroner
  - Kap. 1424 post 21 er tildelt Statens kartverk (tild.brev) i sin helhet, som har belastet 23,704 mill. kroner
- På kap. 1482 post 01 er gitt tildeling til Direktoratet for utviklingsamarbeid (NORAD) og UD, som har belastet tilsammen 50,906 mill.kroner
- På kap. 1482 post 73 er gitt tildeling til Direktoratet for utviklingsamarbeid (NORAD) og UD, som har belastet tilsammen 2 238,602 mill. kroner

Stikkordet "kan overføres" m.m. :

Klima- og miljødepartementets bevilgninger på følgende kapitler og poster er gitt med stikkordet "kan overføres":

- kap. 1400 post 65
- kap. 1400 post 74
- kap. 1400 post 76
- kap. 1422 post 60
- kap. 1474 post 50
- kap. 1474 post 70
- kap. 1481 post 01

Mulig overførbart beløp på Klima- og miljødepartementets hånd: 250,696 mill. kroner

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2016

	Note	2016	2015
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	699 893
Salgs- og leieinntekter	1	297 497	506 330
Andre inntekter	1	0	0
<i>Sum inntekter fra drift</i>		297 497	1 206 223
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	181 312 571	182 880 784
Andre utbetalinger til drift	3	211 255 393	235 494 168
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		392 567 964	418 374 952
Netto rapporterte driftsutgifter		392 270 467	417 168 728
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	1 077 605	2 566 226
Utbetaling til kjøp av aksjer	5	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	1 541	7 761
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 079 146	2 573 987
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 079 146	2 573 987
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	7	1 192 831 047	1 424 469 977
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		1 192 831 047	1 424 469 977
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler *			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		307 912	314 995
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		22 044 871	22 182 305
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		32 992 693	40 037 576
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		10 639 910	17 540 276
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		1 596 820 571	1 861 752 969

Oversikt over mellomværende med statskassen **

	2016	2015
Eiendeler og gjeld		
Fordringer	471 754	76 000
Kasse	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk	-7 999 706	-7 876 478
Skyldige offentlige avgifter	-4 875 811	-12 566 680
Annen gjeld	46 891	65 402
Sum mellomværende med statskassen	8	-20 301 756

* Andre ev. inntekter/utgifter rapportert på felleskapitler spesifiseres på egne linjer ved behov.

** Spesifiser og legg til linjer ved behov.

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
<i>Sum innbetalinger fra gebyrer</i>	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Andre tilskudd og overføringer	0	699 893
<i>Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>	0	699 893
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter (diverse inntekter post 01 - 29)	297 497	506 330
<i>Sum salgs- og leieinnbetalinger</i>	297 497	506 330
<i>Andre innbetalinger</i>		
<i>Sum andre innbetalinger</i>	0	0
Sum innbetalinger fra drift	297 497	1 206 223

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2016	31.12.2015
Lønn	158 742 697	159 201 432
Arbeidsgiveravgift	22 044 871	22 135 705
Pensjonsutgifter*	0	0
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-4 185 849	-4 741 956
Andre ytelser	4 710 852	6 285 603
Sum utbetalinger til lønn	181 312 571	182 880 784
<i>* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.</i>		
Antall årsverk:	212,41	215,76

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2016	31.12.2015
Husleie	19 541 289	19 086 352
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	6 291 460	5 985 683
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	68 991	38 080
Mindre utstyrsanskaffelser	601 720	1 257 179
Leie av maskiner, inventar og lignende	655 436	925 614
Kjøp av fremmede tjenester	66 263 147	81 549 139
Reiser og diett	19 064 953	18 561 636
Øvrige driftsutgifter	10 746 106	5 176 410
Sum ordinære utbetalinger til drift	123 233 101	132 580 093
Kjøp av klimavoter 1)	88 022 292	102 914 075
Sum andre utbetalinger til drift	211 255 393	235 494 168

1) Kjøp av klimavoter føres på artskonto 6795 - Kvotekjøp, og rapporteres dermed på linjen "Kjøp av fremmede tjenester".
Vi har velger å skille den ut på egen linje, da dette ikke er en vanlig driftsutgift.

Virksom| Klima- og miljødepartementet.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	1 541	7 761
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	1 541	7 761

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	1 077 605	2 566 226
Sum utbetaling til investeringer	1 077 605	2 566 226

	31.12.2016	31.12.2015
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Note 6 Innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2016	31.12.2015
	0	0
Sum innkreivingsvirksomhet og andre overføringer til staten	0	0

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2016	31.12.2015
Overføringer til forvaltningsorganer med særskilte fullmakter	476 823 928	417 345 087
Overføringer til andre statlige regnskaper	13 949 448	26 757 233
Tilskudd til kommuner	10 290 000	10 000 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak	162 161 275	153 660 616
Tilskudd til ideelle organisasjoner	78 709 724	81 644 710
Tilskudd til statsforvaltningen	36 064 749	16 117 353
Tilskudd til utlandet	414 831 923 1)	718 944 978
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	1 192 831 047	1 424 469 977

1)

Kap. 4400 post 03: Utenriksdepartementet (UD) dekker det vesentlige av Norges medlemskap i IUCN.

Dette skjer ved at medlemskontingenten overføres fra UD til Klima-og miljødepartementet (KLD) som en innbetaling på kap. 4400 post 03, og som krediteres som en utgifts-reduksjon på artskonto 8780 -Tilskudd til utlandet. Samme konto belastes når KLD betaler IUCN-kontingenten på kap. 1400 post 01. For 2016 var IUCN-kontingenten 2.213.336 kroner. UD refunderte til KLD 2.171.849 kroner.

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2016	31.12.2016	
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	471 754	471 754	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	471 754	471 754	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 203 610	0	-1 203 610
Skyldig skattetrekk	-7 999 706	-7 999 706	0
Skyldige offentlige avgifter	-4 875 811	-4 875 811	0
Annen kortsiktig gjeld	46 891	46 891	0
<i>Sum</i>	-14 032 237	-12 828 627	-1 203 610
Sum	-13 560 483	-12 356 872	-1 203 610

* Virksomheter som eier finansielle anleggsmidler i form av investeringer i aksjer og selskapsandeler fyller også ut note 8 B

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap*
<i>Aksjer</i>							
Selskap 1							
Selskap 2							
Selskap 3							
Balanseført verdi 31.12.2016							0

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetens kontospesifikasjon og kapitalregnskapet.

Virksomhet: Klima- og miljødepartementet.

Note 9 - Kommentarer til Bevilgningsrapporteringen

Kommentarer til Bevilgningsrapporteringen:

Kap 1420 postene 21, 32 og 35: Klima- og miljødepartementet har i 2016 hatt utgifter på Miljødirektoratets kapittel 1420 postene 32 og 35. Dette er tinglysningsutgifter som departementet betaler fordi det er KLD som melder tinglysning av vedtakene om skogvern til Statens kartverk. På post 21 har KLD betalt en forskningsrapport om klimavoter.

Kap. 1422 post 21: Det er i 2016 bevilget 6,2 mill. kroner på posten. Det meste er tildelt Sjøfartsdirektoratet, men KLD har i f.m. satsingen "Grønn skipsfart" hatt noen utgifter til lønn og reiser for en ansatt samt en utredning.

Kap. 1422 post 60: Ny tilskuddsordning bevilget i RNB 2016, tilsagn gitt i 2. halvår, men utbetalingene kommer først i 2017. Posten er derfor gitt stikkordet "*kan overføres*".

Kap. 1432 post 50: Bevilgningen på kap. 1432 post 50 er utbetalingen for 2016 til Norsk Kulturminnefond, som er en virksomhet med særskilte fullmakter til bruttoføring utenfor statsbudsjettet (nettobudsjettet virksomhet).